SMERNICE

SMERNICA KOMISIE (EÚ) 2019/782

z 15. mája 2019,

ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES, pokiaľ ide o stanovenie harmonizovaných ukazovateľov rizika

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov ([1]), a najmä na jej článok 15 ods. 1 druhý pododsek,

keďže:

(1) Cieľom smernice 2009/128/ES je znížiť riziká a vplyv používania pesticídov na zdravie ľudí a životné prostredie a podporiť využívanie integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník s cieľom znížiť závislosť od používania pesticídov.

(2) Komisia sa vo svojej správe o národných akčných plánoch členských štátov a o pokroku vo vykonávaní smernice 2009/128/ES o udržateľnom používaní pesticídov ([2]) z októbra 2017 zaviazala spolupracovať s členskými štátmi na dosiahnutí konsenzu, pokiaľ ide o vývoj harmonizovaných ukazovateľov rizika.

(3) Komisia sa v decembri 2017 v odpovedi na európsku iniciatívu občanov „Zákaz glyfozátu a ochrana ľudí a životného prostredia pred toxickými pesticídmi“ ([3]) zaviazala stanoviť harmonizované ukazovatele rizika na účely monitorovania trendov v oblasti znižovania rizík z používania pesticídov na úrovni Únie.

(4) Je potrebné stanoviť harmonizované ukazovatele rizika na meranie pokroku dosiahnutého pri plnení týchto cieľov na úrovni Únie, čo členským štátom umožní riadiť riziko a podávať o ňom správy na vnútroštátnej úrovni.

(5) Podľa článku 15 ods. 4 smernice 2009/128/ES sa od Komisie vyžaduje, aby vypočítala ukazovatele rizika na úrovni Únie s použitím štatistických údajov zozbieraných v súlade s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín a iných relevantných údajov s cieľom odhadnúť trendy vo vývoji rizík vyplývajúcich z používania pesticídov.

(6) Podľa článku 1 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 ([4]) by mala štatistika vypracovaná v súlade s daným nariadením spolu s iným dôležitými údajmi slúžiť najmä na účely článkov 4 a 15 smernice 2009/128/ES, konkrétne na vytvorenie národných akčných plánov a výpočet ukazovateľov. Na úrovni

([1]) Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71.
([2]) Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o národných akčných plánoch členských štátov a o pokroku vo vykonávaní smernice 2009/128/ES o udržateľnom používaní pesticídov z októbra 2017 – COM(2017) 587 final.
([3]) Oznámenie Komisie z 12. decembra 2017 o európskej iniciatíve občanov „Zákaz glyfozátu a ochrana ľudí a životného prostredia pred toxickými pesticídmi“ – C(2017) 8414 final.
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 z 25. novembra 2009 o štatistike pesticídov (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2009, s. 1).

Únie sa doteraz nedosiahol harmonizovaný prístup v oblasti zberu štatistických údajov o používaní prípravkov na ochranu rastlín podľa nariadenia (ES) č. 1185/2009, a preto takéto údaje nie sú k dispozícii.

(7) Na základe článku 53 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([5]) môžu členské štáty za osobitných okolností autorizovať na obdobie, ktoré nepresahuje 120 dní, uvedenie prípravkov na ochranu rastlín na trh, a to na obmedzené a kontrolované používanie, ak sa takéto opatrenie javí ako nevyhnutné z dôvodu ohrozenia, ktoré nemožno regulovať žiadnymi inými prijateľnými prostriedkami. V týchto prípadoch môžu členské štáty autorizovať prípravky na ochranu rastlín s obsahom buď schválených, alebo neschválených účinných látok.

(8) Harmonizovaný ukazovateľ rizika môže byť založený len na štatistických údajoch zozbieraných v súlade právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín a na iných relevantných údajoch a ak štatistika o používaní prípravkov na ochranu rastlín neexistuje, jedinými takýmito relevantnými a v súčasnosti dostupnými údajmi je štatistika uvádzania prípravkov na ochranu rastlín na trh a počet autorizácií, ktoré členské štáty udelili za osobitných okolností v zmysle článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009. Takéto ukazovatele by sa mali doplniť o ďalšie ukazovatele, aby sa mohli zahrnúť aj iné prvky rizika.

(9) Je vhodné, aby kategorizácia účinných látok použitá v tejto smernici zodpovedala kategorizácii stanovenej v nariadení (ES) č. 1107/2009, teda rozdelenie na účinné látky s nízkym rizikom, látky, ktoré sa majú nahradiť, alebo ostatné účinné látky, okrem iného na základe klasifikácie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ([6]).

(10) Účinné látky podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 môžu byť buď chemické účinné látky, alebo mikroorganizmy. V smernici 2009/128/ES sa od členských štátov vyžaduje, aby všade tam, kde to je možné, uprednostňovali nechemické metódy ochrany proti škodcom. Z toho dôvodu je pri stanovovaní harmonizovaných ukazovateľov rizika vhodné kategorizovať chemické účinné látky a mikroorganizmy osobitne.

(11) V prípadoch, keď členské štáty udelia autorizácie podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o neschválené účinné látky, množstvá neschválených účinných látok obsiahnutých v prípravkoch na ochranu rastlín, ktoré sa následne uvedú na trh, oznámia členské štáty Komisii v súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 1185/2009. Na úrovni Únie doteraz neexistuje harmonizovaný prístup, pokiaľ ide o zber údajov o špecifických množstvách schválených účinných látok, ktoré obsahujú prípravky na ochranu rastlín uvedené na trh v súvislosti s autorizáciami udelenými podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009.

(12) Skombinovaním štatistiky zostavovanej v súlade s nariadením (ES) č. 1185/2009 a informácií o účinných látkach v súlade s nariadením (ES) č. 1107/2009, vrátane údajov o tom, či ide o účinné látky s nízkym rizikom, látky, ktoré sa majú nahradiť, alebo ostatné účinné látky, je možné stanoviť metódu výpočtu na zostavenie harmonizovaného ukazovateľa rizika založeného na nebezpečnosti, ktorým sa sa odhadujú potenciálne riziká vyplývajúce z používania pesticídov.

(13) Až do zavedenia celoúniového systému zberu harmonizovaných údajov o množstvách účinných látok uvedených na trh podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009 je odôvodnené zostavovať harmonizovaný ukazovateľ rizika na základe počtu autorizácií udelených podľa uvedeného článku.

(14) S cieľom vypočítať harmonizované ukazovatele rizika, ktoré by odzrkadľovali relatívne riziko súvisiace s používaním prípravkov na ochranu rastlín obsahujúcich jednotlivé kategórie schválených účinných látok a neschválených účinných látok, by sa na tento účel mali stanoviť váhové koeficienty.

(15) V záujme merania pokroku v uvedenej oblasti s primeranou periodicitou a vzhľadom to, že členské štáty majú povinnosť zostavovať údaje podľa nariadenia (ES) č. 1185/2009 na ročnom základe a zasielať ich Eurostatu do 12 mesiacov od konca referenčného roka, harmonizované ukazovatele rizika by sa mali vypočítavať ročne a mali by sa zverejniť najneskôr 20 mesiacov od konca príslušného referenčného roka.

(16) Opatrenia stanovené v tejto smernici sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

---

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmena prílohy IV k smernici 2009/128/ES

Príloha IV k smernici 2009/128/ES sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tejto smernici.

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 5. septembra 2019.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení, ktoré prijali v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 15. mája 2019

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA

„PRÍLOHA IV

ODDIEL 1

Harmonizované ukazovatele rizika

Harmonizované ukazovatele rizika sú uvedené v oddieloch 2 a 3 tejto prílohy.

ODDIEL 2

Harmonizovaný ukazovateľ rizika 1: harmonizovaný ukazovateľ rizika založený na nebezpečnosti vychádzajúci z množstiev na trh uvedených účinných látok nachádzajúcich sa v prípravkoch na ochranu rastlín podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009

1. Základom tohto ukazovateľa je štatistika množstiev na trh uvedených účinných látok nachádzajúcich sa v prípravkoch na ochranu rastlín podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 poskytovaná Komisii (Eurostatu) podľa prílohy I (Štatistika o uvádzaní pesticídov na trh) k nariadeniu (ES) č. 1185/2009. Tieto údaje sú zaradené do 4 skupín, ktoré sa delia na 7 kategórií.

2. Pre výpočet harmonizovaného ukazovateľa rizika 1 platia tieto všeobecné pravidlá:

   a) harmonizovaný ukazovateľ rizika 1 sa vypočítava na základe zaradenia účinných látok do 4 skupín a do 7 kategórií uvedených v tabuľke 1;

   b) účinné látky v skupine 1 (kategórie A a B) sú účinné látky uvedené v časti D prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 540/2011 ([1]);

   c) účinné látky v skupine 2 (kategórie C a D) sú účinné látky uvedené v častiach A a B prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   d) účinné látky v skupine 3 (kategórie E a F) sú účinné látky uvedené v časti E prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   e) účinné látky v skupine 4 (kategória G) sú účinné látky neschválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, a preto nie sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   f) uplatňujú sa váhy uvedené v riadku vi) tabuľky 1.

3. Harmonizovaný ukazovateľ rizika 1 sa vypočítava vynásobením ročných množstiev účinných látok uvedených na trh za každú skupinu v tabuľke 1 príslušnou váhou nebezpečnosti uvedenou v riadku vi), za čím nasleduje agregácia výsledkov týchto výpočtov.

4. Môžu sa vypočítať množstvá na trh uvedených účinných látok za každú skupinu a kategóriu v tabuľke 1.

([1]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 540/2011 z 25. mája 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o zoznam schválených účinných látok (Ú. v. EÚ L 153, 11.6.2011, s. 1).

Tabuľka 1

Kategorizácia účinných látok a váh nebezpečnosti na účely výpočtu harmonizovaného ukazovateľa rizika 1

Riadok	Skupiny						
	1		2		3		4
i)	Účinné látky s nízkym rizikom, ktoré sú schválené alebo sa považujú za schválené podľa článku 22 nariadenia (ES) č. 1107/2009 a sú uvedené v časti D prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011		Účinné látky schválené alebo považované za schválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, ktoré nepatria do iných kategórií a sú uvedené v častiach A a B prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011		Účinné látky schválené alebo považované za schválené podľa článku 24 nariadenia (ES) č. 1107/2009, ktoré sú látkami, ktoré sa majú nahradiť, a ktoré sú uvedené v časti E prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011		Účinné látky, ktoré nie sú schválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, a preto nie sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011
ii)	Kategórie						
iii)	A	B	C	D	E	F	G
iv)	Mikroorganizmy	Chemické účinné látky	Mikroorganizmy	Chemické účinné látky	Ktoré nie sú klasifikované ako: karcinogénne kategórie 1A alebo 1B a/alebo reprodukčne toxické kategórie 1A alebo 1B a/alebo endokrinné disruptory	Ktoré sú klasifikované ako: karcinogénne kategórie 1A alebo 1B a/alebo reprodukčne toxické kategórie 1A alebo 1B a/alebo endokrinné disruptory, ak je expozícia ľudí zanedbateľná	
v)	Váhy nebezpečnosti uplatniteľné na množstvá účinných látok uvedených na trh v prípravkoch autorizovaných podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009						
vi)	1		8		16		64

5. Východisková hodnota pre harmonizovaný ukazovateľ rizika 1 sa stanovuje na 100 a zodpovedá priemernému výsledku už uvedeného výpočtu za obdobie 2011 – 2013.

6. Výsledok harmonizovaného ukazovateľa rizika 1 sa vyjadruje vo vzťahu k východiskovej hodnote.

7. Členské štáty a Komisia vypočítavajú a zverejňujú harmonizovaný ukazovateľ rizika 1 v súlade s článkom 15 ods. 2 a 4 smernice 2009/128/ES za každý kalendárny rok a najneskôr 20 mesiacov od konca roka, za ktorý sa harmonizovaný ukazovateľ rizika 1 vypočítava.

ODDIEL 3

Harmonizovaný ukazovateľ rizika 2: harmonizovaný ukazovateľ rizika vychádzajúci z počtu autorizácií udelených podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009

1. Tento ukazovateľ je založený na počte autorizácií udelených pre prípravky na ochranu rastlín podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009 oznámenom Komisii v súlade s článkom 53 ods. 1 uvedeného nariadenia. Uvedené údaje sú zaradené do 4 skupín, ktoré sa delia na 7 kategórií.

2. Pre výpočet harmonizovaného ukazovateľa rizika 2 platia tieto všeobecné pravidlá:

   a) harmonizovaný ukazovateľ rizika 2 je založený na počte autorizácií udelených podľa 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009; vypočítava sa na základe zaradenia účinných látok do 4 skupín a do 7 kategórií uvedených v tabuľke 2 tohto oddielu;

   b) účinné látky v skupine 1 (kategórie A a B) sú uvedené v časti D prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   c) účinné látky v skupine 2 (kategórie C a D) sú uvedené v častiach A a B prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   d) účinné látky v skupine 3 (kategórie E a F) sú účinné látky uvedené v časti E prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   e) účinné látky v skupine 4 (kategória G) sú účinné látky neschválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, a preto nie sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011;

   f) uplatňujú sa váhy uvedené v riadku vi) tabuľky 2 tohto oddielu.

3. Harmonizovaný ukazovateľ rizika 2 sa vypočítava vynásobením počtu autorizácií udelených pre prípravky na ochranu rastlín podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009 za každú skupinu v tabuľke 2 príslušnou váhou nebezpečnosti uvedenou v riadku vi), za čím nasleduje agregácia výsledkov týchto výpočtov.

Tabuľka 2

Kategorizácia účinných látok a váh nebezpečnosti na účely výpočtu harmonizovaného ukazovateľa rizika 2

Riadok	Skupiny			
	1	2	3	4
i)	Účinné látky s nízkym rizikom, ktoré sú schválené alebo sa považujú za schválené podľa článku 22 nariadenia (ES) č. 1107/2009 a sú uvedené v časti D prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011	Účinné látky schválené alebo považované za schválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, ktoré nepatria do iných kategórií a sú uvedené v častiach A a B prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011	Účinné látky schválené alebo považované za schválené podľa článku 24 nariadenia (ES) č. 1107/2009, ktoré sú látkami, ktoré sa majú nahradiť, a ktoré sú uvedené v časti E prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011	Účinné látky, ktoré nie sú schválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009, a preto nie sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011

Riadok	Skupiny						
	1		2		3		4
ii)	Kategórie						
iii)	A	B	C	D	E	F	G
iv)	Mikroorganizmy	Chemické účinné látky	Mikroorganizmy	Chemické účinné látky	Ktoré nie sú klasifikované ako: karcinogénne kategórie 1A alebo 1B a/alebo reprodukčne toxické kategórie 1A alebo 1B a/alebo endokrinné disruptory	Ktoré sú klasifikované ako: karcinogénne kategórie 1A alebo 1B a/alebo reprodukčne toxické kategórie 1A alebo 1B a/alebo endokrinné disruptory, ak je expozícia ľudí zanedbateľná	
v)	Váhy nebezpečnosti uplatniteľné na počet autorizácií udelených podľa článku 53 nariadenia (ES) č. 1107/2009						
vi)	1		8		16		64

4. Východisková hodnota pre harmonizovaný ukazovateľ rizika 2 sa stanovuje na 100 a zodpovedá priemernému výsledku už uvedeného výpočtu za obdobie 2011 – 2013.

5. Výsledok harmonizovaného ukazovateľa rizika 2 sa vyjadruje vo vzťahu k východiskovej hodnote.

6. Členské štáty a Komisia vypočítavajú a zverejňujú harmonizovaný ukazovateľ rizika 2 v súlade s článkom 15 ods. 2 a 4 smernice 2009/128/ES za každý kalendárny rok a najneskôr 20 mesiacov od konca roka, za ktorý sa harmonizovaný ukazovateľ rizika 2 vypočítava.“